

گزارش بررسی اجمالی حسابرس مستقل

به هیئت مدیره

بانک پاسارگاد (شرکت سهامی عام)

مقدمه

۱- ترازنامه‌های تلفیقی گروه و بانک پاسارگاد (شرکت سهامی عام) در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۹۹ و صورتهای سود و زیان، تغییرات در حقوق صاحبان سهام و جریان وجوه نقد برای دوره میانی شش ماهه منتهی به تاریخ مزبور، همراه با یادداشت‌های توضیحی ۱ تا ۶ پیوست، مورد بررسی اجمالی این موسسه قرار گرفته است. مسئولیت صورتهای مالی میان دوره‌ای با هیئت مدیره بانک است. مسئولیت این موسسه، بیان نتیجه‌گیری درباره صورتهای مالی یاد شده براساس بررسی اجمالی انجام شده است.

دامنه بررسی اجمالی

۲- به استثنای محدودیت‌های مندرج در بند ۶ زیر، بررسی اجمالی این موسسه، براساس استاندارد بررسی اجمالی ۲۴۱۰ انجام شده است. بررسی اجمالی اطلاعات مالی میان دوره‌ای شامل پرس و جو، عمدتاً از مسئولین امور مالی و حسابداری و بکارگیری روش‌های تحلیلی و سایر روش‌های بررسی اجمالی است. دامنه بررسی اجمالی به مراتب محدودتر از حسابرسی صورتهای مالی است و در نتیجه، این موسسه نمی‌تواند اطمینان یابد از همه موضوعات مهمی که معمولاً در حسابرسی قابل شناسایی است، آگاه می‌شود و از این رو، اظهارنظر حسابرسی ارائه نمی‌کند.

مبانی نتیجه‌گیری مشروط

۳- بشرح یادداشت توضیحی ۲-۲۶ صورتهای مالی، سازمان امور مالیاتی مبادرت به صدور برگ قطعی مالیات عملکرد سنوات ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ جمعاً به مبلغ ۶,۲۶۸ میلیارد ریال بیش از مالیات پرداخت شده و ذخیره موجود در حسابها نموده است. مضافاً بدلیل اعتراض بانک به برگ تشخیص مالیات عملکرد سنوات ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ بترتیب به مبلغ ۱۱,۴۷۷ میلیارد ریال و ۱۱,۵۱۱ میلیارد ریال، ذخیره‌ای در حسابها لحاظ نگردیده و از بابت مالیات عملکرد سال مالی ۱۳۹۸ پس از اعمال معافیت‌های قانونی، کسری ذخیره حداقل بمبلغ ۱,۲۳۶ میلیارد ریال برآورد شده و همچنین از بابت مالیات دوره مالی شش ماهه منتهی به ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ مبلغ ۱,۲۵۱ میلیارد ریال به رویه سنوات قبل محاسبه و در حسابها منظور شده، بعلاوه از بابت برگ تشخیص مالیات موضوع بندهای (ب) و (پ) ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور برای سال مالی ۱۳۹۶ مبلغ ۶,۶۲۰ میلیارد ریال مالیات مطالبه که مبنای مالیات مذکور مورد اعتراض بانک قرار گرفته و ذخیره‌ای از این بابت در حسابها منظور نموده است، ضمن آنکه از بابت مطالبه مالیات سنوات ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ قانون اخیرالذکر، مدارکی به این موسسه ارائه نشده است. با عنایت به موارد یاد شده و سایر فعالیت‌های اقتصادی واحد مورد گزارش، احتساب ذخیره قطعی بابت سنوات ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ (با لحاظ احتمال بخشودگی جرایم، اصلاح ضرایب مالیاتی و کسر مبلغ پرداخت شده) حداقل بمبلغ ۳,۴۳۱ میلیارد ریال و همچنین سایر مبالغ یاد شده که تعیین رقم دقیق ذخیره جهت آنها، منوط به رسیدگی و اعلام نظر نهایی سازمان امور مالیاتی خواهد بود، ضروری می‌باشد.

۴- بشرح یادداشت توضیحی ۴۴ صورتهای مالی، بانک پاسارگاد، داراییها و بدهیهای ارزی خود را در تاریخ ترازنامه در رعایت بخشنامه ارزی ابلاغی بانک مرکزی به شماره ۹۹/۲۲۷۱۲۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۵ از قرار هر دلار و یورو به ترتیب ۱۱۰,۰۰۰ و ۱۲۹,۰۰۰ ریال و سایر اسعار بر مبنای نرخ برابری تسعیر نموده و از این بابت مبلغ ۲۰,۶۴۱ میلیارد ریال سود تسعیر ارز شناسایی نموده است. با عنایت به عدم تطابق کامل رویه مورد عمل بانک پاسارگاد با استانداردهای حسابداری (تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی بر اساس نرخهای متفاوت)، تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی به نرخ قابل دسترس و تعدیل حسابهای مرتبط ضروری بوده، لیکن به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات لازم تعیین آثار دقیق آن در شرایط فعلی توسط این موسسه امکان پذیر نمیباشد.

۵- صورتهای مالی پیوست (به استثنای عدم افشای حقوق و دستمزد مدیران) در انطباق با صورتهای مالی نمونه ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا تهیه شده است. در این ارتباط، تکنیک حقوق صاحبان سپردههای سرمایه‌گذاری از بدهیها در ترازنامه در انطباق کامل با استانداردهای حسابداری نبوده است. همچنین صورتهای مالی فوق منطبق با صورتهای مالی بانکها و موسسات اعتباری ابلاغی از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار نمیباشد.

۶- دلایل مغایرت طلب واحد مورد گزارش از بانک مرکزی موضوع یادداشت توضیحی ۱-۲-۱۰ صورتهای مالی به مبلغ ۱,۴۵۴ میلیارد ریال با طلب اعلامی آن بانک به مبلغ ۴,۳۱۶ میلیارد ریال (شامل جرایم و وجه التزام) علیرغم آنکه واحد مورد گزارش بابت آنها مبلغ ۲,۲۵۰ میلیارد ریال ذخیره در حسابها منظور نموده، مشخص نشده است. شواهدی مبنی بر تعیین بدهی به بیمه تأمین اجتماعی شامل برگ تشخیص و مقاصحساب، مربوط به سنوات ۱۳۹۴ لغایت ۱۳۹۸ بانک به این موسسه ارائه نشده است. این موسسه نیز نتوانسته است از طریق اجرای سایر روشهای حسابرسی، آثار احتمالی ناشی از مراتب فوق را بر صورتهای مالی مورد گزارش تعیین نماید. تعیین تعدیلات احتمالی بر صورتهای مالی پیوست در شرایط حاضر برای این موسسه امکان پذیر نمیباشد.

نتیجه گیری مشروط

۷- براساس بررسی اجمالی انجام شده، به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۳ الی ۵ و به استثنای آثار تعدیلاتی که احتمالاً در صورت نبود محدودیت‌های مندرج در بند ۶ ضرورت می‌یافت، این موسسه به مواردی که حاکی از عدم ارائه مطلوب صورتهای مالی، از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری باشد، برخورد نکرده است.

تأکید بر مطلب خاص

۸- اطلاعات مربوط به اهم ریسک‌های موجود در صنعت بانکداری و تشریح وضعیت بانک از نظر ساختار و شیوه‌های مدیریت ریسک و تحلیل آنها مندرج در یادداشت توضیحی ۵۹ صورتهای مالی، در نبود استانداردهای مشخص تنها بر پایه تفسیر بانک از نحوه محاسبه ریسک‌ها ارائه شده است. بر اساس بند فوق این گزارش مشروط نشده است.

گزارش در مورد سایر اطلاعات

۹- مسئولیت «سایر اطلاعات» با هیئت‌مدیره بانک است. «سایر اطلاعات» شامل اطلاعات موجود در گزارش تفسیری مدیریت است. اظهار نظر این موسسه نسبت به صورتهای مالی، در برگیرنده اظهار نظر نسبت به «سایر اطلاعات» نیست و نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی اظهار نمی‌شود.

در ارتباط با حسابرسی صورتهای مالی، مسئولیت این موسسه مطالعه «سایر اطلاعات» به منظور شناسایی مغایرت‌های با اهمیت آن با صورتهای مالی یا با شناخت کسب شده در فرایند حسابرسی و یا تحریف‌های با اهمیت است. در صورتیکه این موسسه به این نتیجه برسد که تحریف با اهمیتی در «سایر اطلاعات» وجود دارد، باید این موضوع را گزارش کند. همانطور که در بخش «مبانی نتیجه‌گیری مشروط» توضیح داده شده است، بانک باید بابت موارد مندرج در بندهای ۳ الی ۵ این گزارش، سایر اطلاعات (گزارش تفسیری مدیریت) را تعدیل نماید، به همین دلیل این موسسه به این نتیجه رسیده که مبالغ یا سایر اقلام در گزارش مزبور از بابت بندهای فوق بطور با اهمیتی تحریف شده است. به علاوه، باتوجه به موارد مندرج در بند ۶ این گزارش، این موسسه، نتوانسته است شواهد حسابرسی کافی و مناسب به دست آورد. از این رو این موسسه نمی‌تواند نتیجه‌گیری کند که «سایر اطلاعات» در ارتباط با موارد مذکور حاوی تحریف با اهمیت است یا خیر.

سایر الزامات گزارشگری

۱۰- براساس آخرین اصلاح آئین نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها، حق عضویت سالانه صندوق برابر با ۳۰ صدم درصد میانگین مانده هفتگی تمامی سپرده‌ها تا سقف تضمین صندوق تعیین شده است. علی‌الحساب حق عضویت سال ۱۳۹۸ براساس دستورالعمل صندوق محاسبه و پرداخت شده است. همچنین بابت حق عضویت دوره مورد گزارش طبق یادداشت توضیحی ۳-۲۸، ذخیره براساس دستورالعمل جدید به شماره ۱۰۱۲۴۷۰۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ محاسبه و در حساب‌ها منظور شده است.

۱۱- بشرح یادداشت توضیحی ۵-۷-۵ صورتهای مالی، در اجرای دستورالعمل ابلاغی بانک مرکزی مبنی بر اینکه "کلیه موسسات اعتباری ملزم به کسب ۸ درصد نسبت کفایت سرمایه و نسبت لایه یک به دارایی‌های موزون شده به ضرایب ریسک ۴/۵ درصد باشند"، بانک نسبت کفایت سرمایه خود را در تاریخ ترازنامه معادل ۹/۶۹ درصد بدون در نظر گرفتن آثار بندهای ۳ الی ۵ این گزارش اعلام نموده است.

۱۲- موارد عدم رعایت مقررات سازمان بورس و اوراق بهادار بشرح زیر است:

۱۲-۱- علیرغم ابلاغیه شماره ۹۵/ب/۴۴۰/۱۰۰۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵ با موضوع "الزام شرکت‌ها به رعایت استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) در تهیه صورتهای مالی و نامه شماره ۹۶/ب/۴۲۰/۰۲۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۴ سازمان بورس و اوراق بهادار با موضوع نحوه ارائه صورتهای مالی مبتنی بر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)، لیکن صورتهای مالی حسابرسی شده سال‌های مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ الی ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ و دوره مالی منتهی به ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ بانک پاسارگاد براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) تهیه نشده است.

۱۲-۲- مفاد ماده ۱۰ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان درخصوص ثبت صورتجلسه مجامع عمومی حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ مجمع در اداره ثبت شرکتها.

۱۲-۳- مفاد بند ۱ ماده ۷ صورتهای مالی و گزارش تفسیری مدیریت سالانه حسابرسی شده شرکت اصلی و تلفیقی گروه حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی المنشأ نشده است.

۱۲-۴- مفاد ماده ۴ و تبصره ۱ و ۴ آن و مواد ۱۵ و ۴۳ دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مبنی بر غیرموظف بودن اکثریت اعضای هیئت‌مدیره، تعداد اعضای هیئت‌مدیره برای بانکها، انعکاس ارزیابی تحقق برنامه‌های راهبردی و اقدامات بانک در رابطه با رعایت اصول راهبری شرکتی در گزارش تفسیری رعایت نشده است.

رهیافت و همکاران

۱۳ دی ۱۳۹۹

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

احمد حسینی مجید صفائی

(۸۰۰۴۸۷) (۸۳۱۲۴۴)